

PRENUMERATA.

Kurier Warszawski wychodzi w dni powszednie wieczorem, w niedziele i święta rano a nadto wychodzi stale w dni powszednie, z wyjątkiem dni poświęconych, dodatki poranne.

Warunki prenumeraty podane są w nagłówku numeru głównego.

Oddzielna przedpłata na dodatek poranny przyjmowana być nie może.

Dziś: Leona Pap. D. K.
Czwartek: Juliusza Papieża.
Piątek: Hermenegilda Król.
Sobota: Tyburejusza Męcz.

Wschód słońca o godzinie 5 minut 17.
Zachód 6 38.
Długość dnia godzin 13 30.
Przybyło 5 52.

Wschód księżyca o godzinie 5 minut 47 r.
Zachód 6 50 w.
Wysokość wody na Wiśle s. 6 c. 10.
Dziś o godzinie 4-ej rano ciepła 2° R.

OGŁOSZENIA.

Reklamy: za jeden wiersz, garmonowy albo jego miejsca pierwszy raz 25 kop., każdy następny raz 20 kop.

Nekrologja: za jeden wiersz 15 kop.

Zwyczajne i małe ogłoszenia w dodatkach porannych nie zamieszczają się.

Ogłoszenia i prenumeratę przyjmuje kantor codziennie od 8-ej rano do 8-ej wiecz.; w niedzielę i święta od 10 do 1 w poł.

Niedziela: Anastazji Panny M.
Poniedziałek: Lamberta Męcz.
Wtorek: Aniceta Papieża M.
Sroda: Apoloniusza Bisk. Męcz.

Redakcja, Administracja i Drukarnia: plac Teatralny nr 9. — Telefon Redakcji nr 126. — Telefon Administr. 147.

KALENDARZ.

Imiona świętych: Dziś Jaromira, jutro Lubosława.
Zgromadzenia: Posiedzenie członków wydziału egzaminacyjnego i wsparcia Towarzystwa dobroczynności. (Gmach Towarzystwa na Krak. Przedm.—5 po południu.) — Ogólne zebranie członków warszawskiego Towarzystwa wzajemnego kredytu. (Gmach resursy kupieckiej—7 wieczorem.)
Wybory: Składanie kartek wyborczych na członków zarządu gminy starozakonnych przez wyborców, zamieszkałych w cyrkule białskim. (Sala wydziału administracyjnego w magistracie—7 wieczorem.)
Wystawy: Wystawa „Demona” Żmurki. (Salon Krywnia w hotelu Europejskim—od 10-ej rano do 5-ej po południu.) — Wystawa Towarzystwa sztuk pięknych. (Krak.—Przedm. № 15—od 10-ej rano do 5-ej po południu.)
Koncerta: Wieczór zwyczajny Towarzystwa muzycznego. (Sala redutowa—8 wieczorem.)
Teatry: Wielki: dziś „Otello”, jutro „Farinelli” (po dawnych, niższych cenach); — Rozmaitości: dziś „Pokusa”, jutro „Fałszywi poczciwcy”; — Mały (przy ulicy Daniłowiczowskiej): dziś „Wujaszek Alfonsa”, „Płaczka i śmiech”; — „Beben”, jutro przedstawienie zawieszone. (7½ wieczorem.)
Ogrod. zoologiczny: ulica Bagatela. (Otwarty codziennie od 10-ej rano do wieczora.)
Lombard miejski: Gotówki w kasie lombardu do rozdania na zastawy znajduje się na dzień jutrzejszy rs. 7710 kop. 13. (Wykup, prolongata, oraz wydawanie pożyczek skuteczniejszą się od 9-ej rano do 1-ej po południu.)

ECHA Z WYLEWÓW.

Katastrofa w Sierpcu.

Z Sierpskiego 8-go kwietnia.

Skrwa i Sierpienica, rzeczki, płynące w pow. sierpskim i płońskim, niepamiętne od wieków poczyniły szkody.

Woda zatopiła znaczną część m. Sierpca i zerwała w pierwszym dniu wylewu dwa mosty: jeden przy ul. Warszawskiej, który poniosła pod folwark Włoki, drugi przy ul. Loretańskiej.

Spichlerz kupca Oberfelda zapadł się wraz ze zbożem.

Woda zniosła 4 domy mieszkalne, garbarnię, zabrała 160 sążni drzewa szczapowego i budulec, oraz zniszczyła zapasy słoju i jęczmienia w browarze p. Pelkiego.

Żaden z nadbrzeżnych domów, budowanych na palach, nie oparł się wodzie i lodom.

Gwałtowny napływ wód nie pozwolił zestrąszonym mieszkańcom przystannię ratować dobytku; woda zniszczyła nawet kilka sklepów, oraz składy towarów i zapasów gospodarskich, przechowywanych w piwnicach i suterrenach.

Straty w biednym miasteczku, wedle zdania osób bliżej świadomych rzeczy, dosięgają 50,000 rubli!

W pierwszych chwilach wylewu nie było możliwości przeprawienia się przez rzekę z powodu nadzwyczaj silnego prądu. Ludzie, stojący na przeciwnych brzegach, porozumiewali się głosem nawoływaniem. W początku przeprawiano się na zbudowanej naprędce tratwie; następnie, po opadnięciu wody, posługiwano się dwiema prowizorycznymi łódkami, sporządzonemi w celach spekulacji do przewozu rzeczy powodzią. Później dopiero przeznaczono przez rzeczkę pomost tymczasowy.

W dobrach Rościszewskich, na folwarku Nadolnik, woda zniszczyła groblę i uszkodziła młyn mrowany, który kosztownej będzie wymagał naprawy; w Łukomiu zniszczony został młyn i most, we wsi Kwaśne zaś młyn.

Kłęska najsrożej dotknęła pono Borkowo, gdzie młyn parowy w zupełności zniszczony został, utonęło kilkaset sztuk owiec i nierogacizny, a nadto kilkanaście sztuk koni i bydła.

L. O.

Zalew Mińska.

Mińsk, 9-go kwietnia.

Z nad Swisłoczy, w gub. mińskiej, otrzymujemy następujące szczegóły o wylewie tej rzeki, zwykle spokojnej i tak płytkiej, że w ciągu lata w bród się ją przechodzi.

Około 50 wiosek nadbrzeżnych zostało zalanych.

Oprócz zniszczenia zasiewów ozimych, zabrania stert zboża i stogów siana, oraz potopienia młostwa inwentarza, woda w wielu miejscach podmyła domy mieszkalne, które się zawaliły.

W samym Mińsku powódź przybrała znaczenie katastrofy.

Kilkanaście ulic, najbardziej zaludnionych i rzemieślniczych, znalazło się pod wodą.

Wylew zastał mieszkańców nieprzygotowanych i mnóstwo rodzin potraciło swe mienie.

Zdarzyły się trzy wypadki utonięcia dzieci, o których w ogólnym popłochu zapomniano.

Kilkanaście domów podmytych runęło, a w tej liczbie na Niskim Ryuku, przedstawiającym jedno wielkie jezioro, zapadła się murowana piętrowa kamienica.

Biednym powodziom udzielone zostało tymczasowe schronienie w pustych koszarach.

Straty, zrządzone przez wylew Swisłoczy, tak w mieście, jak i w okolicy, wynoszą setki tysięcy rubli.

Z różnych stron.

Duninów d. 8-go kwietnia.

Pod płockiem rzeczka Wkra zrządziła znaczne szkody nie tylko na polach, łąkach i mostach, ale we młynach, a nawet w domostwach.

O Biskupicach przy samem ujściu Wkry do Wisły nie ma co mówić, jest to miejscowość, skazana na ciągłe wylewy.

Cierszewo, chociaż dalej i wyżej położone, srodze w ostatnich wylewach i zalewach roztopowych ucierpiało.

We wsi tej młyn, należący do pierwszorzędnego, którego właścicielem jest p. Schneider został silnie uszkodzony.

Nawet dom murowany uległ podmyciu tak, iż mieszkańcy zmuszeni byli wyprowadzić się. Młyny wodne prawie wszystkie w naszej okolicy

patrzył na Marynę, jak na psa, ale rady nie było, baba ani drgnęła.

Młodzi osiedli w chacie i na gruncie, kupionym przez wójta. Grześ nie miał wiele do roboty na pięciu morgach, parobek był do koni, Maryna, zawstydzona postępowaniem matki, nieśmiała w obec męża, bojąca się świątki, we własnej chacie jakby na ciężkiej służbie, zapracowywała się, aby tylko wygodzić chłopca, a nie ściągnąć wymówek jego rodziców. Wójtowa pieściła jedynaka, Maryna mu służyła, Grześ zaś wylegiwał na słońcu, jadł tłusto, żoną i ludźmi pomiatał, wstawał późno, używał szczyści, jak mógł i umiał.

A niechta sobie odpocznę, zanim przyjdą kłopoty—myślał wójt, patrząc na rumianą, okrągłą twarz i zuchwałą minę chłopaka—A przecież to jak ino stara oczy zamknie, będzie z niego bogacz, co nawet ja do niego się nie umywał...

I dumny był i puszyl się, uśmiechał się skrycie i ręce zacierał.

Pierwszy żyd powiedział Grzesiowi, że Antka niema na wsi.

— Ja go wyprawilem—szepnął— a co macie robić, wiecie lepiej odemnie.

Mrugał na chłopaka jednym okiem.

— Wy?—Grześ wytrzeszczył oczy.

— Dla was—dodał z przyciskiem—ale i wy o mnie nie zapomnicie.

Grześ się uśmiechnął łaskawie.

— No to ja ci za to zorzę kawałek pola pod żyto.

Mordek skłonił się jarmułką.

— Widziałem ją wczoraj—szepnął— rarytna!

Jakoś trochę pobladła, cnie jej się bez chłopaka.

Grześ postął, podumał, wypił kieliszek wódki, odwrócił się na pięcie i poszedł z fantazją.

— Daj Boże szczęście!—wolał z nim żyd.

Chłopak kiwnął mu ręką i znikł wśród drzew.

Błąkał się po wsi, lecz nie śmiał zajrzeć do chaty Antka. Bał się ludzkiego oka. Zaszedł do matki, wysłuchał w milczeniu skarg na Marynę, nie chciał jeść kaszy ze słoniną, zaczął do zmiernu, pocałował matkę w rękę i odszedł.

— Jakoś mi chłopak markoci. Przykrzy mu się ciągiem siedzieć przy tych głupich śwідrach... Bo żeby chociaż miał wielkie gospodarstwo. Czeka, ty stara czarownico!

Wójtowa wpadła w gniew, a Grześ od strony ogrodów czaił się do Antkowej chaty, przytknął twarz do szyby i, powoli rozpatrując się w ciemnościach, przekonał się, że izba była pusta. Podszedł do drzwi, były zamknięte. Wrócił na drogę, pomykając prosto pod chatę kumci.

Hanusz szła przy lampce, kumcia coś wesołego opowiadała, gdyż młoda kobieta co chwila przestawała szyc i śmiała się, pokazując białe zęby. Chłopak, oparty o płot, patrzył. Radby i on być w chacie i śmiać się i swywoić razem z niemi... Przyszła mu na myśl Maryna, smutna, wystraszona, mileżąca, rzucająca śwідrami na lewo i prawo. Zaklął w duchu siarczyście, dał krok naprzód, lecz się cofnął.

— Wygnają—pomyślał—człek się naje wstydu, a nużbym we wściekłość wpadł?

Cofnął się, i ukryty za płotem wciąż patrzył na Hanusię, jej duże modre oczy i zęby białe. Namietność w nim rosła, zaczęła wrzeć, kipieć, dreszcze go zimne przechodziły, w ciemności i ciszy słyszał szum w głowie i bicie własnego serca.

Nie miał pojęcia, jak długo stał i patrzył, raptem lampka zgasała, za chwilę zaskrzypiały drzwi, przesunęła się Hanus w białej spódnicy i zniknęła na drodze w cieniu lip. Grześ się wyprostował, wyciągnął, namyślał chwilę i w około ogrodów dobiegł do chaty Antka. Przyczajony za drzewem, czekał.

(Dalszy ciąg nastąpi.)

DLA ŚWIĘTEJ ZIEMI.

Przez

SEWERA.

(Dalszy ciąg.)

VIII.

Młoda kobieta ze swej strony nie zależała pola. Co dzień na robocie u ludzi, lub we dworze. Kumcia warzyła strawę dla obydwoh i zanosila jej w pole. Zapracowany grosz, uwieziony w skrzynce, już nie należał do niej, lecz do tej żywicielki, rozciągającej się płatem przed oknami jej chaty.

Wieczorami przedły razem w izbie kumci, a w niedzielę siadywały na kopcu granicznym, patrząc na kawał ziemi, obwiedziony zieloną wstęgą między, jak na swoją własność. Zapatrzonym zdawało się, że żyje, drga, oddycha, tylko co nie przemówi. Patrząc, mimowolnie szeptały: święta! rade jak najprędzej ją ssąć i wyciągać ile się da, z namietnością i łakomstwem ludzi, marzących o posiadaniu.

Wiesć o wyjeździe Antka na robotę przy budowie nowej kolei rozbiegła się po wsi niewiadomo jakim sposobem. Podobno sam żyd, bojąc się wymówek ze strony dworu i gospodarzy, szepnął ludziom, skarżąc się na niewdzięczność Antka, niekającego w najpilniejszy czas.

Gulicha opamiętała się po weselu, dziesięciu morgów nie chciała oddać i nie oddała. Wolana do Jegomości, nie poszła, a bojąc się, żeby ją nie wygnano z kościoła, jeździła na nabożeństwo do sąsiedniej parafii. I nie było rady z babą, ludzie się śmiali z wójta, wójtowa okrutnie pomstowała, Grześ

stoja beczynne; brak maki i innych wyrobów młynarskich coraz więcej uczuwać się daje.

Przekupnie, a szczególnie składnicy i właściciele młynów parowych co parę dni cenę podnoszą.

Papiernia „Soczewka” w tych dniach ma być w ruch puszczona. Ocalenie swe od zalewu zawdzięczyć tylko może umyślnemu przerwaniu grobli i spuszczeniu wody na łąki.

Młyn Krzywokolek, stojący w pobliżu Soczewki, zrujnowany został ze szczeniem.

Biała, 8-go kwietnia.

Na granicy powiatów bialskiego i konstantynowskiego wylała rzeczka Krzna i porobiła ogromne szkody.

W Białej most zapasowy na szosie został podmyty i komunikacja odbywa się na łodziach.

W czasie wylewu utonął rymarz wędrowny, Tomasz Niegodziński.

W okolicy Białej woda pozносила upusty, mosty i mostki, oraz zerwała siedem grobli.

Sochaczew, 9-go kwietnia.

Z powiatów sochaczewskiego i gostyńskiego donoszą, iż wał ochronny w trzech miejscach został przzerwany.

Ta okoliczność spowodowała zalew pól na szerokiej przestrzeni.

Mieszkańcy zalanych wsi skarżą się, iż woda zabiera im zboże, przeznaczone do jarych zasiewów, co znacznie powiększa klęskę powodzi.

Stan komunikacji.

Zarząd kolei żelaznych poleskich zawiadomił zarządy tutejszych kolei w drodze telegraficznej o przerwie komunikacji z powodu podmycia i uszkodzenia plantów na oddziale pomiędzy Łunińcem a Widziborzem i Żabinką a Pińskiem.

Zarząd kolei tambowsko-koziłowskiej, z powodu nieregularnego biegu pociągów, zrzekł się wszelkiej odpowiedzialności za terminową dostawę towarów.

Na kolei terespolskiej do dziś dnia nie się nie zmieniło.

Na pociąg jedyny, który w trzech częściach kursuje pomiędzy stacjami, przybywa mnóstwo pasażerów, tak, że między Mińskiem a Białą brakuje często powozów.

Zastąpiono je brankardami, w których pumieszczano ławki żelazne.

Przerwana wskutek zepsucia drogi komunikacja pocztowa pomiędzy Warszawą a Radzyminem została od wczoraj przywrócona.

— W niedzielę, d. 20-go marca, odbył się w teatrze maryjskim w Petersburgu wielki koncert wołno-instrumentalny na korzyść inwalidów. Na koncercie byli obecni: Ich Cesarskie Moście Najjaśniejsi Państwo oraz I. C. W. Wielcy Książęta i Dwór. Program koncertu, między innymi, obejmował: Uwerturę Adama „Król Izeto”, „Chór cygański” Szumana, „Mazurek” Szopena i inne. W koncercie brało udział 470 śpiewaków, 600 muzykantów i 30 dobożów.

(Prawdziwieściennyj wiestnik.)

WIADOMOŚCI BIEŻĄCE.

— W tych dniach w senacie została rozstrzygnięta sprawa, której wyrok stanowi nader ważny precedens dla wszystkich handlowych. Sprawa dotyczyła skazania jednego z kupców w Cesarstwie na karę pieniężną za to, że zawarł umowę nie w formie oddzielnego aktu, lecz w formie tak nazwanej korespondencji handlowej i nie uiścił opłaty stempowej. Otóż senat wyrok sądu uchylił, co umożliwia w stosunkach handlowych zawieranie transakcyj, zwłaszcza majątkami ruchomymi, za pośrednictwem wymiany listów.

— Z powodu wciąż ujawniających się faktów przyjmowania na zastaw przez pokątnych lichwiarzy książeczek emerytalnych postanowiono zapobiedz wyzyskowi lichwiarskiemu w następujący sposób: komisarze cyrkulowi, legalizując książeczki w oznaczonych terminach wypłat, winni są ściśle przestrzegać, aby sami interesanci, lub w razie niemożności przybycia skutkiem choroby, najbliżsi krewni, znani rzadcy i rewirowemu, przedstawiali rzeczone książeczki. Następnie przy wypłacie w kasie pieniądze będą wręczone tylko samym interesantom, lub osobom, posiadającym pełnomocnictwo, z wyrażeniem stosunku, w jakim do emeryta lub emerytki pozostają. Gdyby, pomimo tych środków zapobiegawczych, ujawniono osoby trudniące

się przyjmowaniem książeczek emerytalnych na zastaw lub odmawiające ich wydania właścicielom, protokoły z podobnych spraw mają być bezzwłocznie skierowane na drogę karną.

— Warszawskie Towarzystwo dobroczynności przedstawiło do zatwierdzenia władzy plan domu muirowanego dwupiętrowego, sporządzony przez budowniczego Adameczewskiego. Dom ma być wzniesiony przy ul. Starej, z przeznaczeniem na szwalnię Towarzystwa.

— Wczoraj na posiedzeniu wydziału ekonomiczno-administracyjnego warszawskiego Towarzystwa dobroczynności postanowiono zarządzić reparację gmachu poddominikańskiego. W tym celu wydelegowani zostali pp. Kisielnicki, prezes wydziału ekonomiczno-administracyjnego, Juszczyk, oraz budowniczy, p. Adameczewski, do obejrzenia na miejscu nieodczynnych robót i sporządzenia kosztorysu. Następnie zatwierdzono 7 rachunków na rs. 732 kop. 84 za różne dostawy, a w końcu odczytano sprawozdanie kas grozowych za kwartał IV-ty r. z, z którego okazało się, że w 17-tu kasach grozowych, istniejących przy ochronach w Warszawie i na Pradze, wydano 360 nowych książeczek, na które złożono rs. 11,393 kop. 97; na żądanie 672-eh uczestników wypłacono rs. 1,693 kop. 39 1/2; złożono w miejscowej kasie oszczędności na procent rs. 9,844 kop. 15.

— W ochronie przy ulicy Mokotowskiej odbyło się wczoraj posiedzenie rady opiekuńczej ubogich cyrkulu IX od. I, pod przewodnictwem opiekuna, p. Zbigniewa Świętorzeckiego, na którym udzielono wsparć 53-m biednym w produktach, za asygnacjami stowarzyszenia „Merkury”, na 37 rs. 40 kop.; z funduszu wydziału egzaminacyjnego udzielono dwóm biednym rs. 7, przed świętami zaś rozdano 48-miu ubogim rs. 23 kop. 90. W końcu postanowiono we wrześniu r. b. udzielić 8 wsparć dla rodzin biednych kształcących dzieci z funduszu rs. 200, na ten cel zarezerwowanego. Odpowiedni kandydaci przedstawieni być mają opiekunowi przez członków rady.

— Przez całą zimę był czynny smok tymczasowy, zasilany wodą z Łachy, ponieważ smok główny był odciejęty od koryta rzeki. Funkcjonowanie jednak smoka tymczasowego było w ostatnich czasach nie zupełnie prawidłowe, gdyż uszkodzony, zapewne wskutek ruszenia lodów, przepuszcza do głównej rury ssącej kamyki oraz gałazki, które, dostawszy się do pomp, utrudniają bieg maszyny. Z uwagi, iż dziś jeszcze stan wody na Wiśle jest wysoki, pozwala jednak na dokładne zrewidowanie koryta Wisły około ul. Czerniakowskiej, gdzie się znajdują smoki, czerpiące wodę dla filtrów na Koszykach, zarząd nowych wodociągów postanowił przy pomocy nurka przekonać się, o ile smok tymczasowy jest uszkodzony, zamknąć go, jeżeli uszkodzenia okazały się znaczne, i pompować wodę za pomocą smoka głównego.

— Po zatwierdzeniu rejestrów z poboru składki ogniowej od nieruchomości zarząd miejski polecił komisarzom kas miejskich rozesłać kontrybuentom bezpłatne awizacje dla wniesienia przypadającej od nich składki do kasy miejskiej.

— Magistrat zalecił Towarzystwu kolei konnych bezzwłocznie przystąpić do wyrestaurowania bruków między rełsami na wszystkich ulicach, przez które przechodzą tramwaje.

— Zarząd miejski na zrobioną przez władzę wyższą uwagę w sprawie użycia do robót kanalizacyjnych cementu tutejszego grodzieckiego, zamiast sztetyńskiego, przytoczył zdanie zastępcy p. Lindley'a, który twierdził, iż fabryki tutejsze nie dają dostatecznej rękojmi dobroci cementu, że nadto do robót projektowanych w r. b. potrzebnym jest cement wysokiego gatunku, a cement krajowy w zupełności warunkom tym nie odpowiada. Na skutek właśnie tej opinii komitet kanalizacyjny i magistrat postanowili użyć do robót cementu zagranicznego i sprowadzić 3,000 beczek ze Sztetynu, z fabryki Losjusa, po rs. 7 kop. 62 za beczkę. Taka jest opinia zarządu kanalizacji o naszym cemencie, którą usprawiedliwić może chyba tylko zupełna ignorancja przemysłu krajowego.

— Bulwar drewniany na Solcu i nasyp, na którym leży ulica Czerniakowska, silnie zostały uszkodzone i podmyte przez lody i wylew Wisły. Obecnie po opadnięciu wody można dopiero ocenić szczegółowo szkody i sporządzić kosztorys na przyprawienie do porządku bulwaru i nasypu. W tym celu p. prezydent miasta wyznaczył delegację, złożoną z techników miejskich, która ma się zebrać na gruncie w dniu 12-ym b. m. o godzinie 9 1/2 zrana.

— Na członków rady opiekuńczej ubogich cyrkulu IX od. I zaproszeni zostali przez warszawskie

Towarzystwo dobroczynności pp.: Otto Alberti, Herman Jung, Władysław Kozłowski i Ludwik Dembowski.

— Bawi w mieście naszym zasłużony publicysta i jeden z najpoważniejszych dziś literatów, Mieczysław Pawlikowski.

— Z teatru i muzyki.

* (J. Kł.) Że opera Masseneta, wystawiona na naszej scenie tak starannie, jest dziełem muzycznym niemałej wartości, na to podobno każdy się zgodzić musi.

Być może, że dla słuchaczy, nieoswojonych ze stylem francuskim, niektóre ustępy wydadzą się zbyt mało naturalne, zbyt, że tak powiem, eleganckie, a więc bezbarwne.

Tymczasem jest to tylko zależne od formy odrębnej, w jaką każdy naród myśl swoją ubiera.

Włoch gestykuluje żywo, zbyt, niemięc bywa zaciętki, francuz pragnie uniknąć przesady i dlatego właśnie niekiedy jest wymuszonym, a raczej nim się wydaje.

Lecz, posłuchawszy uważnie i przestudiowawszy cokolwiek partyturę Manon, widzimy, że pod tą powłoką wykwiłtną, bić może czujące serce, że zaś i pod ową pozornie lekką postacią francuza ukrywać się może i grutowna wiedza i technika, ztąd powstaje ten rezultat, że w rzeczonej operze spotykamy parę miejsc porywających ogół, a wiele ustępów szczerze zachwycających braci muzyczną.

Ponieważ obok wielu przymiotów (i wad) francuz odznacza się i gadatliwością, przeto, po pierwszym przedstawieniu, uskarżano się niezmieranie na długość opery.

Zważywszy zwłaszcza, że punkt kulminacyjny interesu dramatycznego i muzycznego piękności leży w drugiej odsłonie aktu 3-go, zaś potem zajęcie słabnie, pożądanem było skrócenie umiędzynię aktu 4-go, a zwłaszcza 5-go.

Ten ostatni, ściśle mówiąc, zredukowany być powinien do jednej sceny pomiędzy kawalerem Manon, pomijając, o ile możności, długie przygotowania, ustępy napół humorystyczne, w których, oprócz braku interesu dramatycznego, spotykamy i zbyt częste powtarzanie tej samej muzycznej myśli („kapitanie nasz”).

Jakoż, zapewne wskutek tego samego poglądu, akt ten znakomicie został skrócony, lubo kto wie, czy jeszcze parę taktów z dialogu Lescant i kawalera wyrzuciłby się nie dało (zwłaszcza ustęp, gdzie Lescant objaśnia, dlaczego żołnierz, mało płacący, zdradza, oraz parokrotne wołanie: „idź precz!” kawalera).

Akt czwarty również korzystnie skrócono, lubo sądzimy, że z piosenki solowej panny Hermanówny nie wyrzucić nie należało.

Podobnie zdziwieni byliśmy, że tak krótki ustęp solowy, jak „pożegnanie ze stolikiem”, jeszcze operacji nożycowej poddany został.

Pominąwszy te szczegóły, wyznać należy, że lubo w zasadzie wszelkie amputacje dzieł muzycznych wartościowych są fatalne, w operach jednak są one nieraz *malum necessarium* i że właśnie „Manon” na tem skróceniu swych szat zyskała niemało.

Ogółem biorąc wyrzucono prawdopodobnie ze 700 taktów, wskutek czego opera, kończąca się o 12-iej, obecnie, po trzecim przedstawieniu, skończona była niemal o 11-iej.

Lecz skoro już mówimy o nożyczkach, niechże to mordercze narzędzie skierowane zostanie, i to w sposób najbardziej stanowczy, przeciwko... antraktom.

Mianowicie przestanki między drugim i trzecim aktem o wiele skrócone być powinny.

Przedstawienie szło wybornie — artyści oklaskiwani byli gorąco przez tłumnie zebraną publiczność, słowo specjalnego uznania dla p. Seidemana za poprawniejszą dykcję i bardzo staranne wycieniowanie pięknej arji z aktu trzeciego.

* Poranek benefisowy panny Marzelówny świetnie da pod względem kasowym rezultaty, co zresztą było do przewidzenia.

Tak bowiem utalentowana benefisantka, jak i wysoce zajmujący program, zasługują na to w zupełności.

Wczoraj, w pierwszym dniu sprzedaży biletów, rozkupiono wszystkie krzesła i znaczną część łóż.

W dniu dzisiejszym kasa zapasowa z pozostałymi biletami otwarta będzie również od godz. 3—6-iej po południu.

Sprzedażą zajmują się panie Jadwiga Czakońska i Aleksandra Lüdowa.

Z zakupem pozostałych biletów radzimy się pospieszyć.

* Dzisiejszy występ niepospolitego skrzypka p. Kołakowskiego, w Towarzystwie muzycznym, budzi niemałe zajęcie w naszych kołach muzycznych.

Artysta wybrał na pierwszy występ niezmiernie trudny i dlatego mało znany koncert *fiis moll* Wieniawskiego, co daje już miarę gry naszego ziomka.

Słynna „Fantazja” z „Otella” Ernsta również dozwoli artyście wykazać zalety wysokiej techniki.

Oprócz pana K., wystąpią jeszcze: znana fortepianistka pani Mackiewiczowa, oraz młoda, obiecująca śpiewaczka, panna Rejewska.

* W koncercie beneficyjnym dyrektora Towarzystwa muzycznego, Zygmunta Noskowskiego, weźmie udział „Lutnia”, która wykona wspaniałą kantatę rycerską, znaną już publiczności z poprzedniego koncertu w salach rezydencyjnych.

= Wieczorek u subiektyw.

W nadchodzącą sobotę Towarzystwo subiektyw handlowych i przemysłowych urządzi ostatni w bieżącym sezonie wieczór muzyczny.

Weźmą w nim udział pp. S. Brykner, pianista, E. W., wiołonczelista, i Rajmund Dz., baryton, nadto zaś panna H. R., utalentowana i znana już z występów w Towarzystwie muzycznym śpiewaczka koloraturowa, wykona, między innymi, warjacje Procha.

W koncercie uczestniczyć też będą chóry Towarzystwa pod kierunkiem p. A. Brühla.

Po koncercie odbędzie się zabawa z tańcami.

= Z robót kościelnych.

Ks. Julian Zdzitowiecki, rektor kościoła św. Marcina, składa za naszym pośrednictwem serdeczne i wdzięczne stokrotne „Bóg zapłać” p. Karolowi Fitze, właścicielowi zakładu szklarskiego, za ofiarowane przez niego i wstawione w wielkim tygodniu, nad głównym ołtarzem Matki Boskiej Poieszenia, piękne okno z kolorowych szkła, w ołwiannych ramach, przedstawiające różne symbole religijne; tudzież p. Choł. za kwotę przy grobie Zbawiciela, czem przyczyniono się do zebrania znacznego funduszu w ilości 613 rs. na restaurację rzeczono kościoła.

Koszt wewnętrznej, gruntownej i gustownej restauracji kościoła, obliczony na 7,500 rs., już w znacznej części został pokryty, *literalnie* wdowim groszem.

W kaplicy Matki Boskiej Ofiarowania znajdują się piękne rzeźby dłuta Wita Stwosza, specjaliści cenią je wysoko i te, odkopjowane z fotografii, pomieszczone w tutejszych pismach ilustrowanych.

Ksiądz rektor Zdzitowiecki, licząc na dalszą ofiarności osób, które tak serdecznie popierają jego starania o odnowienie tej najstarszej i najświętszej, od pięciu przeszło wieków istniejącej w mieście naszym świątyni, pragnąłby jeszcze gruntownie odnowić kaplicę Pana Jezusa, w której niegdyś, przez lat bardzo wiele, odbywała się codziennie i święta ofiara mszy św. o godz. 12-iej dla osób, nie mogących być wcześniej w kościele.

Należy też postarać się o rychłą naprawę uszkodzonej przez czas w wielu miejscach posadzki.

= Ze sportu.

W wiosennych wyścigach z przeszkodami w Berlinie brać będzie udział klacz kaszt. „Cornhill” Aug. hr. Potockiego.

Na wielki wyścig dwulatków „Grosser Berliner Fohlen Rennen” do nagrody 19,000 marek, w liczbie 44-eh konkurentów, staje i L. hr. Krasinski z ogierem kasztanowatym „Priamem” i klaczą kasztanowatą „Astrea”.

= Sprawozdanie.

Z nadesłanego nam sprawozdania za r. z. z ruchu chorych i obrotu funduszu warszawskiego szpitala dla dzieci fundacji Bersohnów i Baumanów, wyjmujemy następujące szczegóły:

W roku sprawozdawczym pozostawało na kuracji 463 dzieci, z których wyszło 375, zmarło 71, pozostało na r. b. 17.

Śmiertelność tedy wynosiła 15,3%.

W r. z. dochody szpitala wynosiły 5,123 rs. 97 kop., wydatki 6,387 rs. 84 k.

Koszt utrzymania jednego dziecka wynosi dziennie 76 kop.

Skład lekarzy szpitala jest następujący: lekarz naczelny dr. Portner, ordynatorzy dr. J. Kramsztyk, dr. A. Poznański, dr. A. Koral, konsultanci dr. F. Winawer i J. Funk.

Przy szpitaliku istnieje biblioteka, licząca obecnie 758 dzieł różnej treści.

= Zjazd chmielarzy.

Na sobotniemu zebraniu chmielarzy na skutek żądania osób interesowanych p. Stankiewicz przedstawił piśmienny projekt spółki chmielarskiej.

Ze względów na obecne położenie przemysłu chmielarskiego, przedsiębiorstwo spółkowe tego rodzaju byłoby nader pożądanym.

Spółka chmielarska, zapewniając korzyść uczestnikom swoim, zarazem zabezpieczyłaby pomniejszych

producentów chmielu od wyzysku spekulantów zagranicznych.

Przemysł chmielarski w kraju naszym jest mało znanym, jeżeli nie jest wprost nieznanym.

Tem tylko tłumaczyć można małe zajęcie się lozami spółki chmielarskiej ze strony kapitalistów naszych.

= Muzeum pszczelnicze.

Wszystkim uczestnikom Muzeum pszczelniczego przypominamy, iż jutro, we czwartek, d. 12-go b. m., w lokalu tegoż Muzeum na Koszykach, odbędzie się nadzwyczajne ogólne zgromadzenie.

Jak nas osobiście poinformował p. Lewicki, dotychczasowy administrator Muzeum, początek sesji został naznaczony na godzinę 4-tą po południu.

Ze względu na ważność uchwał, mających zapas na tem zebraniu, a decydujących o przyszłości zachwianej instytucji, pożądanem byłoby jaknajliczniejsze przybycie posiadaczy akcji.

Uczestnicy, nie mogący z powodu jakichś przeszkód przybyć na sesję, są w prawie udzielania plenipotencji innym osobom.

= Balotowanie.

Wczoraj odbyło się w Towarzystwie subj. handl. i przem. m. Warszawy balotowanie kandydatów na członków.

Deklaracyi złożono 21, z których przyjęto 18, odrzucono 2, odrzucono 1.

Na członka-protektora zapisała się pani Natalia Trześel.

= Nasze starożytności za granicą.

Pani André, o której pobycie w Warszawie podałyśmy wzmiankę we wczorajszym nrze *Kurjera*, zwiędziła prawie wszystkie tutejsze galerie prywatne obrazów starożytnych.

Współpracownik nasz miał sposobność wysłuchania uwag znanej artystki, która utrzymuje, iż z pomiędzy oglądanych przez nią zabytków starożytnego pędzla zaledwie trzy obrazy posiadają większą wartość artystyczną.

Oprócz kilku obrazów pani A. nabyła niektóre rzeźby i brzozy, jak niemniej cenny kominek włoski, własność p. Ko...

W ogóle artystka na zakup wydała około 50,000 franków.

= Kolekcja groszy.

Jeden z mieszkańców prowincji nadesłał na ręce artysty-malarza, p. J. B., worek groszy polskich dla spieniężenia na rzecz ubogich.

Zbiór został nabyty przez stałą wystawę starożytności.

= Za chlebem.

Od kilku dni rozpoczęła się wędrówka szlazarów, szukających roboty.

Wielu z nich przybyło już do Warszawy koleją wiedeńską.

Są to przeważnie mularze.

Ponieważ ruch budowlany i w tym roku zapowiada się bardzo słabo, mularze więc na zarobek liczyć nie mogą.

= Falszywy bilon.

Od kilku dni znowu pojawiły się w obiegu w znacznej ilości fałszywe 20-kopiejki.

Falszywy bilon, pomimo zewnętrznie ładującego podobieństwa, łatwo rozpoznać, gdyż monety są lżejsze od prawdziwych, a nadto wierzchnia powłoka pęka przy mocniejszym naciśnięciu.

= Zulusi.

Podeczas, gdy nasi „dzielni” wiosłarze dopiero zamysłają o terminie otwarcia sezonu wodnego, „zulusi”, jak to zwykle młodzi a niecierpliwi, wczoraj na dwóch łodziach wyjechali w dół Wisły.

Na jednej z nich czterej niewprawni jeszcze młodzieńcy wyrzucili łódkę i sami wpadli do wody.

Pomoc towarzyszy i przewoźnika, Jana Obrębskiego, zapobiegła katastrofie.

Pierwsza więc, inauguracyjna wycieczka zulusów zakończyła się wcale niemłą kąpielą...

= Karambol uliczny.

W dniu wczorajszym na Marszałkowskiej jakiś chłopiec, biegnąc szybko, uderzył tak silnie panią Mierzejewską, iż ta, upadłszy, złamała nogę.

Sprawca wypadku zdołał umknąć bezkarnie.

= Zbyt uczona krewkość.

W dniu wczorajszym włościanin przybyły z pod Zakrocymia zatrzymał się wraz z wozem przed domem nr 18-y na Podwalu.

Na uwagę żony miejscowego stróża, iż na ulicy zatrzymać się nie wolno, zbyt krewki chłopiec odpowiedział: kijem, tak, że stróżka otrzymała bolesną ranę na głowie.

Awanturnika odprowadzono do cyrkułu.

NOTATNIK TERMINOWY.

— W dniu wczorajszym rozpoczęły się powtórne wybory członków zarządu warszawskiej gminy izraelskiej na czas następującego trzylecia. Następną wybory z okręgu białskiego odbywać się będą dziś od godz. 6—8-iej wieczorem.

— Ostateczny termin opłaty podatku od psów upływa w dniu dzisiejszym; od piątku podatek ten pobierany będzie wraz z karą.

— W dniu dzisiejszym, w sali licytacyjnej magistratu odbywać się będą dwie licytacje, a mianowicie: 1) od godziny 11-iej zrana na wykonanie robót około zupełnego wykończenia nowo budującej się w podwórzku posesji miejskiej № 406/7 (Krak.-Przedm. № 1) oficyny murowanej, *in minus* od sumy kosztorysowej 2,608 rs. 63 kop. (wadium 261 rs.)—i 2) od godz. 12-iej w południe istnia licytacja powtórna na dogodniejszych niż pierwotne warunkach, na sprzedaż gruntu miejskiego przy rogu ulicy Miodowej i Koziej, pozostałego z posesji № 480, zajętej pod przedłużenie ulicy Miodowej. Grunt ten, mający 737-1 łokci kw. powierzchni, oznaczony jest na planie sygnacyjnym literami a, b, c, d, e, f, g. Licytacja odbędzie się *in minus* od ceny szacunkowej 22,113 rs. (wadium 4,423 rs.) Osobom, któreby do tej ostatniej licytacji stanąć osobiście nie mogły, służy prawo złożenia pod adresem p. o. prezydenta miasta, do godz. 12-iej w południe, opieczętowanych deklaracyi piśmiennych.

— D. 12-go b. m. kończy się polowanie na ptactwo przełotne, jako to: żurawie, czaple, kuliki, chruszcze, bekasy, dubelty, czajki, kaczki wodne, gołębie, przepiórki, drozdy, skowronki, gęsi, kaczki i nurki. Na wymienione ptaki nie wolno polować przez trzy miesiące, t. j. od d. 13-go b. m. do 13-go lipca.

— D. 12-go b. m., o godz. 7½ wieczorem, w lokalu Towarzystwa lekarskiego odbędzie się posiedzenie komitetu higieny publicznej, na którym odczytane będą prace: o salach szpitalnych i wentylacji.

— D. 12-go b. m. odbędzie się nadzwyczajne zgromadzenie członków spółki muzeum pszczelniczego. Celem zebrania będą narady nad uporządkowaniem interesów spółkowych.

Z Poznania.

Poznań 9-go kwietnia.

Cesarzowa Wiktorja przybyła tu dzisiaj, o godzinie 1-iej z południa, dla odwiedzenia powożan.

Ludność miejscowa potrafiła to ocenić, że do stojna pani nie wahała się opuścić ciężką niemocą dotkniętego małżonka, aby zbliżyć się do ciepłych i wyrzuconych z domowej zagrody, aby im srogą dolę, przez dziki element zgotowaną, złagodzić słowem życzliwego współczucia. Zaledwie w sobotę wieczorem rozeszła się wiadomość o zamiarze przybycia do Poznania cesarzowej, poczęto krzątać się około utworzenia komitetu przyjęcia.

W niedzielę zorganizował się komitet pod sterem Wł. Wierzbńskiego; weszli doń obywatele Poznania: Franciszek Andrzejowski, Julian Bukowiecki, Stefan Cegielski, dr. Franciszek Chlapowski, Ignacy Chojnacki, Fr. Dobrowski, hr. Wawrzyniec Engeström, Antoni Graeve, dr. Maksymilian Kantecki, Stan. Motty, Józef Mycielski, St. Ofierski, dr. Ludwik Rzepecki, dr. Roman Szymański, Franciszek Tomaszewski, Wł. Wierzbński i Adam Woliński. O oznaczonej godzinie tłumy publiczności zaległy dworzec. Cesarzowa przybyła w towarzystwie jednej z córek. Na dworcu pani Marija Kwilecka ofiarowała jej imieniem dam polskich wspaniały bukiet. Cesarzowa rozmawiała z arcybiskupem Diuderem, z Mycielskim, Kwileckim, Żółtowskim, Lebińskim, księciem Radziwillem i Cegielskim. Pod eskortą 30-tu huzarów swojego pułku wjechała do miasta monarchini bramą berlińską do miasta.

Naprzód zatrzymała się przy szkole św. Marcina, gdzie umieszczono powożan; całą widowie katastrofy, tudzież lokale, w których ukryto pozbawionych dachu i chleba nieszczęśliwych, zwłazsza zaś dzielnicę Chwaliszewo, zwiędziła cesarzowa z największą, prawdziwie macierzyńską troskliwością. Po spożyciu obiadu w gmachu rejeccji, o godz. 5-iej nastąpił powrót do Berlina. Krótki ten, kilkogodzinny pobyt cesarzowej Wiktorji w mieście naszym, sprawił bardzo krzepiące wrażenie.

Ludność wszystkich warstw powtarza z wdzięcznością życzliwe słowa współczucia dla wszelkiej biedy tutejszej, które wyszły z ust dostojnego gościa.

WSKAZOWKI PRAKTYCZNE.

Osuszanie i dezynfekcja mieszkań po powodzi.

W ostatnich czasach licznymi spostrzeżeniami naukowymi niezbicie dowiedziona została szkodliwość niezwłocznego zamieszkiwania domów, nawiedzonych powodzią. Mając więc na względzie ostatnią powódź, podajemy na tem miejscu najprostsze sposoby osuszania i dezynfekcji domów, a głównie mieszkań po powodzi, kierując się przepisami, jakie w ostatnich czasach podaje nauka. Główną rolę przy osuszaniu i dezynfekcji gra silny przewiew suchego powietrza, w tym więc celu, natychmiast po ustąpieniu wody z mieszkania, należy otworzyć wszystkie drzwi i okna i jednocześnie palić we wszystkich piecach. Po takiej kilkodzińowej wentylacji przystępujemy do dalszego osuszania mieszkania: podłogę posypujemy torfem, opilkami drzewnymi, młotkiem węgla drzewnego, lub w braku ich, suchym piaskiem, lub ziemią. Ściany, zmoczone wodą, należy oskrobać z tynku aż do cegieł i postawić pod nimi glinianą naczynia z kwarcem siarczanym stężonym, chlorkiem wapnia, cynku i t. p. osuszającymi substancjami, w braku zaś ich choćby z popiołem drzewnym, zawierającym ciałem nader hygroskopijne—węgiel wapnia (popiołu naturalnie użyć należy w większej ilości). Jednocześnie z osuszaniem izb mieszkalnych nale-

